

TORONTÁI

ELŐFIZETESI ARAK:

Égész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Három hónapra	30 dinár
Egy hónapra	10 dinár
Egyes szám ára fél dinár	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilivjeva (Zápolya) ut. a L. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 154. szám.

Kedd, július 19.

Megtörtént a kormány rekonstrukciója

Beograd, július 17.

Az ideiglenes kormány rekonstrukciója megtörtént. A minisztertanács a tegnapi nap folyamán tartott ülésén elfogadta Draskovity Milos belügyminiszter, dr. Jankovity Velizar közlekedésügyi miniszter, Badzsity hadügyminiszter és Uzinovity agrárreform miniszter lemondását. Ezek után a minisztertanács aláírta a legújabb kinevezésekről szóló ukaszt, mely szerint Pribityevity Szvetozart belügyminiszterre, Uzinovityt közlekedésügyi miniszterre, Zecevitay tabornokot hadügy-

miniszterre, Miletity Kosztat agrárreform miniszterre nevezték ki.

Davidovity Lyuba több ízben kijelentette, hogy ezen ideiglenes kormány-rekonstrukcióban nem vesz részt, azért nem vállalta el a közoktatásügyi tarcát és így további intézkedésig Pribityevity lesz a közoktatásügyi miniszter helyettese.

Az új miniszterek a tegnapi nap folyamán tettek le az esküt. A kormány végleges rekonstrukciója csak a skupstina összehívása után, októberben fog megőrtenni.

tozott viszonyok által követelt nagyobb munkával, több fáradozással és áldozatkészséggel virágoztassák fel az egyesületet.

Vinczehidy Ernő dr. magaszárnyalású nemes tónusú beszédét a közönség élénk tetszése kísérte.

A megnyitó beszéd után következett a tisztikar újválasztása. Elnökül Vinczehidy Ernő dr. bejelenté, hogy az egyesület régi igazgató-választmánya alapos megbeszélések után a közgyűlés elé elfogadásra egy kész listát terjeszt, amelyet felolvastat és kéri a közgyűlést, hogy az alapszabályok rendelkezéseit szerint szavazólappal ejtse meg a választást. A szavazás eredménye szerint az egyesület tisztikara a következőképpen alakult meg:

Alelnökök: Dr. Várady Imre, dr. Haidegger Lajos, Igazgató: Dr. Vinczehidy Ernő, Aligazgató: Lendvay Márton, Titkár: Dr. Mara Jenő, Másodtitkár: Juhász Ferenc, Ügyész: Dr. Borsodi Lajos, Könyvtáros: Bárány Béla, Háznagy: Vajda Lajos, Pénztáros: Mayer Rezső, Ellenőr: Bobek György, Számvizsgáló-bizottság: Engel Ferenc, elnök, dr. Kuszing János, Várkonyi József, Igazgató-tanács: Dr. Anna Ernő, dr. Báthory Endre, Barátság József, Dániel Adám, Grósz Géza, Gyárfás Ödön, Hegedűs Kálmán, dr. Kardos Samu, Kállai Jenő, Kovács István, Kovács János, Láng András, Maczelka József, Marton Andor, Petrács László, Szabó Zoltán, Schmidt Ferenc, Szigethy József, Tóth Ferenc, Tóth József.

A választás lezajlása után dr. Vinczehidy Ernő átadja az elnöki székét az újonnan megválasztott alelnöknek: dr. Várady Imrének, aki mindenekelőtt a maga és a tisztikar nevében köszönetet mond a megválasztásért és rövid elnöki megnyitójában az egyesület céljáról és programjáról szól. „Demokrácia és kultúra — mondotta — a legszorosabb összefüggésben és kölönhatásban álló kettős eszme. Igaz, üdvös demokrácia csak ott lehet otthonos, ahol az általános kultúr színvonal a megfelelő magaslatra emelkedett. Ezért óhajtjuk, hogy kulturánk szűkebb műhelyében éppugy, mint megnyilvánulása tágabb szentélyében omoljon le minden társadalmi válaszfal. A magyar kulturmunkánk nagy asztalánál egy családunk egy testvérei vagyunk, amint minden magyar kulturtemplom valamennyiünk közös ima-

háza is. Kulturszeperatizmusnak itt nincs és nem lehet helye. Nincs itt helye kicsinyes nvelvi, avagy rosszul értelmezett nemzetiségi féltékenységnek. Kulturbárátunk, kulturtestvérünk az a német, szerb, román, vagy bármilyen nyelvű, aki a magyar kulturgondolatnak, a magyar kulturérzésnek fejlesztője, aki a magyar kulturélelkek együttérző, megértő barátja. És ez nem lehet nemzeti lélekablás. Legkevésbé lehet arról szó ott és azok között, akik évszázados megértő együttélésben fogadták lelkükbe, szívtaik magukba a magyar kulturának az ő szellemüket is megtermékenyítő gondolatait.

A közgyűlés nagy tetszéssel fogadta és végig zajos helyesléssel kísérte dr. Várady Imre tartalmas, gondolatokban gazdag szavait, aki ezután röviden ismertette az egyesület számadásait az 1917-ben tartott legutóbbi közgyűlés óta lefolyt időszakban. Ezerint az 1917-ben megvált vagy állag majdnem teljes egészében megvan és 33.000 koronát tesz ki. Javaslatára a közgyűlés a felelős számadóknak, a pénztárnoknak és a számvizsgáló-bizottságnak a felmentvényt megadta.

Ezután az 1921-22. évi költségvetésre vonatkozólag előadja az elnök, hogy az alapszabályok jóváhagyása után megindított taggyűjtés máris szép eredménnyel járt, amennyiben eddig 14 ezer korona gyűlt egybe a befizetett tagsági díjakból. Ezzel az összeggel, mint bevételi előiránnyal szemben ugyanennyi összeget állítanak be mint kulturális kiadást a költségvetésbe, a mit a közgyűlés szintén egyhangulag elfogadott.

Dr. Várady Imre indítványára a közgyűlés dr. Dellimanics Lajosnak és Jankó Agostonnak az egyesület volt elnök és alelnökének a kulturregylet felvirágoztatása körül kifejtett buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz és elhatározza, hogy azt velük átiratban közli.

Ugyanek az elnök indítványozza, hogy az alapszabályok két pontjánál mondja ki a közgyűlés azok megváltoztatását. És pedig az egyesület címénél a „Torontálvármegyei” szó után iktattassék be a bánáti szó, a mi által az egyesület címe „Torontálvármegyei Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület” lesz. Az igazgató-tanács tagjainak számát pedig 10-ről emeljék fel 20-ra. A köz-

A Torontálvármegyei Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület közgyűlése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Ünnepélyes keretben tartotta meg tegnap a Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület csaknem három évi születés után tisztújító közgyűlést.

Már jóval tizenegy óra előtt a közönség sűrű sorokban özönlött a Kaszinó felé, úgy hogy a terem nemesakhogyan az utolsó zegig teljesen megtöltődött, hanem sokan az érdeklődők közül az utcára is kiszorultak. A város minden rétege megjelent a kultúra eme jelentős ünnepén, jeleül annak, hogy a város lakóiban a kultúra iránti élénk érdeklődés és hogy régóta nélkülözi azt a szellemi életet, a város különböző rétegeit összekötő hivatott lelki kapcsolat, amelynek megerősítése az új életre keltett magyar kulturregylet első és legfontosabb feladata. Ennek a gondolatnak az átértéke hozta össze azt az óriási közönséget a tegnapi ünnepén és ez tette jelenléte és ünnepélyessé a magyar kultúra sokáig zárt ajtóinak kinyitását.

A közgyűlést dr. Vinczehidy Ernő nyitotta meg és jelentette, hogy az egyesület alapszabályait a kormány jóváhagyta. Ebből az okból megnyugvást meríti, hogy a kormány az egyesület céljait helyesli s amíg minden politika szigorú kizárásával tisztán kulturális terep működik, működésük akadályokat gördít, nem fog, mely meggyőződését a kormányférfiakkal folytatott beszélgetése is megerősítik. Ezen egyesület pedig valóban nem akar politizálni. Alapszabályaink

sem engedélyezik ezt és nekünk magyaroknak, ugymond, különös súlyt kell helyeznünk arra, hogy korrektségünkhöz, jogtisztaságunkhoz a gyamu árnyéka se férközzék. De sokkal emelkedettebb céljai is vannak az egyesületnek: közel hozni az embert embertársához s a kultúrában kiegyenlíteni a faji és nemzeti elmentéket. Majd így folytatja: „Ami értéket egy nemzet kulturája képvisel, az annak nem rejtett kincse, nem kizárólagos tulajdona. S ha a mi előjogunk is megővni azon sziveinknek drága örökséget, mely nyelvünk zengésének tisztaságában, iróink, festőink, zeneköltőink művészetében, mely hagyományainkban szokásainkban, erkölceinkben és nemzeti egyéniségünkben nyilvánul meg s ha mindez első-sorban a mi lelkeink klénodiama is, ne feledjük, hogy közkinése ez egyuttal az egész művelt emberiségnek.” Ezen örökséget meg kell őriznünk utódaink számára is. Ennek eszköze nyelvünknek eredeti tisztaságában való fenntartása. E gondolattal nem ellenkezik, ugymond, az állam nyelvének megtanulása. Kívánatos a jugoszláv kultúra megismerése, hogy szláv polgártársainkkal a kultúra terén találkozassunk. E kulturának is vannak lelkes bajnokai, e kulturális törekvéseket is tisztelnünk kell éppen úgy, amint megköveteljük a magunk részére, a mi kulturánk tisztelben tartását.” Megnyitó beszédét azzal végzi, hogy meleg felhívást intéz a tagokhoz, hogy a megvál-

gyűlés mindkét módosítást egyhangulag elfogadta, ami után dr. Várady Imre felolvasta a debreceni magyarság átiratát, a melyben a kultúregyesület működése újrafelvételé alkalmával szívből üdvözlők és munkájához jó sikert kívánnak.

Más indítvány nem lévén, az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Vudv György és Burget József egyesületi tagokat kérte fel és közgyűlést berekesztette.

A közgyűlés után következett az egyesület felolvasó ülése, melynek első pontjaként Szabó Zoltán református lelkész tartotta meg szabadelőadását a három legnagyobb magyar lírikus: Palassy, Csokonai és Petőfi költeméséről. A rövid de tömör és a jellemzők találó meghatározásaival teli szabadelőadása mindvégig lekötötte a hallgatók érdeklődését. Majd Hegedűs János lépett a dobogóra és művész készszóval szavalta el a három költőnek néhány ismert, örökbecsű, szép költeményét. Végül pedig a filharmónikusok művész gárdája játszotta el Farkas Ödön Szerenádjának I. és III. tételét a fölülk már megszokott virtuozitással. Ripka Imre karnagy szakavatott, kiváló vezénylése mellett.

Különös válóper.

— Saját tudósítónktól. —

Becskerek, július 17.

Az élet furcsaságai sokszor tragikus dolgokat tesznek mulatságossá s viszont a komédiákból tragédiákat csinálnak. Most már csak az a kérdés, hogy ki milyen szemmel bírálja azokat s aszerint kacaghat, vagy szomorkodhatik rajta. Ilyen probléma egy ismert megyei iparos válópöre is.

A körülbelül hatvan év körüli, jól konzervált és elsőrendű gyártmányoktól koromfekete bajszu özvegy ember négy évvel ezelőtt szemet vetett egy 26-28 éves leányra.

A különös vonzalom áthidalta a korkülönbséget és a szerelmes pár házasságra lépett. Az élet operett második felvonása a közelmúltban zajlott le. Hazatért orosz hadifogságból a szerelmes iparos fia, aki csak most értesült apja másodvirágzásáról és nem győzte eléggé dicserni pompás választását. A „papa” estenként korán aludni tért és ilyenkor a „mama” szívesen hallgatta a „fiu” oroszországi élményeit. A hosszú és érdekes mesék alatt egymásra találtak és „a virágnak megtiltani nem lehet” elvén a szeretetből szerelem lett.

A harmadik felvonás most kezdődött a törvényszéken, ahol a csalódott iparos benyújtotta élete párja ellen a váló keresetet. A „mama” és a „fiu” türelmetlenül várják a harmadik felvonás végét, mert ha a vége jó, akkor minden jó s ha a törvényszék kimondja a válást, azonnal egybekelnek.

Elég jókor!

A „Torontál” tudósítójának távirata

Genf, jul. 17.

A Népszövetség tanácsa elhatározta, hogy nemzetközi konferenciát tart Genfben az Európában szétszórott orosz menekültek érdekében.

Pofozkodnak a cseh parlamentben.

— A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése. —

Prága, jul. 17.

Tegnap a napirend kérdése miatt a nemzetgyűlésben súlyos verekedés támadt a pártok között. A németek, akiket leszavaztak, elhagyták a termet, miközben Beran nagynémet képviselő, aki felállt a helyéről, ezt mondta: „Ebben a társaságban nincs keresni valónk!” Erre Scheidl cseh nemzeti szocialista képviselő nekiment Berannak és kétszer

arculütötte ezekkel a szavakkal: „Maga csirkefogó!” Brunner nagynémet képviselő most azt kiáltotta Beran felé: „Pofozza csak vissza.” Erre Scheidl Brunnerre vetette magát. Most mind a két párt képviselői közbevetették magukat és szétválasztották a verekedőket. A verekedések a folyosón azonban folytatódtak.

Lappang a tűz...

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, július 17.

Az Epoca egy barrii jelentése szerint Közép Albániában a mirditák fellázadtak. A lázadók teljes autonómiát követelnek. A felkelés valószínűleg Kemalista befolyásra vezethető vissza és célja az volna, hogy

az albánokat a görögök elleni fölépésre bírja. Ezt bizonyítja az, hogy a török párthoz tartozó albánok már több Valonnában horgonyzó görög hajót hatalmukba kerítették.

Kirabolták és meggyilkolták a cukorgyár pénztárosát.

Becskerek, július 17.

Az emberi romlottság és lelki sötétség újra egy szörnyű gaztettnak lett szülője. Alig lélegzett fel a város lakossága a Korvintei rablógyilkosság óta, máris egy még rémesebb és még véresebb büncselekmény történt. Állati lelkületű, degenerált tettesek szertelen vágyaik kielégítéséért nem riadtak vissza aljas, hünös uton pénzt szerezni, ha mindjárt két ártatlan fiatal lélek élete áran is. Nem átalották szenyves kezüket vérbe mártani, azért a pénzt, melyen úgy sincs áldás, mellyel mindent meglehet vásárolni, csak az elveszett becsületet és az ember nevet nem. A város lakosságának nyugalmát ismét megbolygatótt szörnyített híre általános, mely részvetet keltett a két áldozat iránt és méltó felhaborodást váltott ki a kegyetlen gyilkosokkal szemben. Bizalommal tekintenek a rendőrség munkája elé, mely hivatva van, hogy a gyilkosok elvegyék megérdemelt büntetésüket.

Szombat este futó tüzként terjedt el a városban, a Becskerek határában elkövetett gyilkosság híre. A tájékozatlan közönség egymást rohanta meg kérdőzködéseivel, találgattak a meggyilkoltaknak neveit, következtettek a tettesekre, sőt voltak, akik már a rablógyilkosok elfogatásáról is tudtak. A rendőrség épülete előtt izgatott tömeg leste a fejleményeket és az általános érdeklődésnek csak az éjfél körül járó idő vetett véget.

Az utolsó ut

A Becskereki Cukorgyár R.-T.-nak a Becskerekkel szomszédos Sándorudvar és Martinice-pusztán nagy-kiterjedésű cukorrépa gazdasága van, melyen hat hétszáz munkást foglalkoztatnak. Minden szombat délben pontosan megkapják a hetibériket a cukorgyár pénztárosától, aki a pénzt kocsin kihozza a pusztára. Így történt ez folyó hó 16-án, szom-

baton is. Brüll Gyula, a Cukorgyár R.-T. egyik pénztárosa a munkások kifizetésére, aznap délelőtt a bankból hozott pénzből elvett körülbelül három-zázezer koronát, azt elhelyezte egy erre a célra szolgáló nagy bádogdobozba és Balázs Imre kocsisal a cukorgyár kocsiján délelőtt 3/4 12 órakor kihajtatott Sándorudvarra.

Elfűnt a pénztáros és a kocsis.

A sándorudvari munkások türelmetlenül várták a pénztáros megérkezését. Azelőtt mindig pontosan kapták meg a fizetésüket, most szombaton pedig hiába lesték a kocsiat. Fokozta aggodalmukat az a körülmény, hogy a sándorudvari inspektors tisztviselőnek, Egressinek éthordóleánya a cukorgyártól nem messze találkozott a Sándorudvar felé haladó kocsiával. Abban a pillanatban, hogy Brüll Gyula talán előbb a Martinice-pusztára ment, mégis megnyugodtak. Közben telt, mulott az idő. Két óra, majd három óra lett anélkül, hogy a pénztáros előkerült volna. Egressy rosszat sejtve, rögtön az eltűnt kocsi keresésére küldötte embereit, akik bejárták a Martinice-pusztát és Sándorudvar egész környékét. Hasztalanul. Sehoh sem látták sem a kocsiat, sem a tisztviselőt. Egressy most már haladéktalanul telefonon értesítette az igazgatót a pénztáros eltűnéséről, aki viszont a becskereki rendőrségnek jelentette be a rejtélyes esetet.

A rendőrség kutatása.

Mire a rendőrséget értesítette az igazgató, már este fél 6 óra volt. Sztaiy Péter rendőrkapitány a rendőrség embereivel azonnal kiszállt a sándorudvari országutra. A kemény, kiszáradt, poros talajon egyideig hiába kerestek nyomot. Ekkor megfigyelték az országutat szegélyező kukoricaföldeket, hogy nem-e tért le a kocsi az eredeti irányról. Mintegy két kilométert haladtak előre, amikor a kukoricaföldeket megszakító, burgonyával beültetett 3-4 méter széles föld-

sávon, mély keréknyomokat találtak. A burgonyaföldön nagyszerűen látható a keréknyom, mivel — tudvalevő — le szokták kapálni a tövek körül a fűvet. A keréknyom mellett tisztán kivehető lábnyom vezetett.

Hová vezet a kocsinyom

Követték a két nyomot, mintegy kétszáz méter távolságra haladt a burgonyaföldön, míg nem érték az első országutal párhuzamosan haladó dűlőutat. Itt újra eltűnt a keréknyom. Sándorudvar felé tettünk még vagy ötven lépést, amikor az uttól jobboldalra húzó zabföldre tért át a kocsinyom. Rövid 50-60 méter távolságra megtaláljuk a rövid tárgyszemélyes könnyű stajerkocsiat, előtte a két ló nyugodtan legelte a fűt.

Két hulla a kukoricásban

A zabfölddel szomszédos kukoricás szélén fegyveres rendőrök őrködnek. Alig két méterre a szőlőtől fekszik Brüll Gyula és Balázs Imre hullaja. Mindkettő lábuk közt erős láncával van egymáshoz láncolva. Arcuk mélyen benyomódott a puha, vértől nedves talajba. Megfordítják a két hulla Brüll nyakán három mély seb, a tőng, Balázs fején a bal füle mögött egy nagy nyílás van. Távolságra áldozatoktól hever a bádogdoboz. A pénz, mely fél, egy és ötdinár bankjegyekből állott, teljesen hiányzik. Úgyszintén magukkal vitték a zsemlyét és számit, amit a szerencsétlen Brüll uszonnanak szánt. A pénztáros zsebeit teljesen kifosztották a tettesek, a kocsiától nem vittek el semmit.

A boncolás eredménye

Sztaiy rendőrkapitány intézkedésére beszállították a két szerencsétlen fiatalember hulláját a városzegényház boncoló termébe, ahonnan másnap, vasárnap délelőtt megkezdett a boncolást. A rendőrség részéről jelen volt a boncolásnál Sztaiy Péter rendőrkapitány és Levaity rendőrfogalmazó, az ügyészségtől dr. Setyerov Vladimir ügyész, dr. Neuner vizsgálóbíró és Csökertői Zsárko jegyző. A boncolás — amelyet dr. Magyar Károly, dr. Iványi Mór és dr. Sztaiy János orvosok végeztek — megállapította, hogy Brüll Gyulát egy három centiméter átmérőjű kemény, tompa tárgy valószínűleg hátulról nagy erővel fejbe verték. Már ez az ütés is feltétlenül rögtön halállal járt. Valószínű, hogy az áldozat végső horgésére megijedtek, hogy újabb élethez talál jutni, emiatt adták még három vagást, melyek mind egyike teljesen szétvágta a légcsövet. Balázs Imrénél szurt seb nem észlelhető, hanem több kisebb-nagyobb ütés, úgy hogy koponyájára össze-vissza töredezett, nála is már az első ütés halálos volt.

Hogyan történt a gyilkosság

A boncolás eredménye nagy jelentőséggel bír a nyomozásra nevezve. Nyilvánvaló most már, hogy a támadás hátulról érte a mit sem sejtő embereket. A gyilkosság tehát következőképp történhetett: a tettesek megállították a burgonyaföld előtt a kocsiat. Míg elől a lovakat fogták az alatt hátulról végeztek velük. Tehát a burgonyaföldön, a dűlőuton és a zabföldön át már a hullákat szállították, hogy a rendőrség felrevezessék és időt nyerjenek a menekülésre. Mikor lerakták a kocsiat a két áldozatot, akkor dőltek háromszor Brüll nyakába. A büncselekmény helyszínét ime ábrázoljuk a könnyebb érthetőség kedvéért.

Gyártélepi vasutállomás

A K

Brüll Gyula vallásu, nővel idővel ezelő édesanyjának Csehszlovákia dött a cukor ahol a becsintelligens falói mint tisztelőnek

Szomorú Balázs Imre két hónap szintén igazságnak gyereke. Mindkettő két pedig az izraelita

De

Lloyd George korszakáról tak ki. A George és De Valera 1. Dél-Ír 2. Az önál

A

Megbizásból kormány közlekedés már nem ben Görög döntő for-törökorsz

Anglia

Hivatal kedvezőer hogy a konferenc zetes kor

Gyártelep vasútállomás

A két áldozat. — Temetés.

Brüll Gyula 27 éves izraelita vallású, nőtlen fiatalember Rövid idővel ezelőtt volt odahaza özvegy édesanyjánál Trencséntelepben. Csehszlovákiában. 1913 óta működött a cukorgyárnál mint tisztviselő. ahol a becsületes, szerény modoru intelligens fiatalember egy a feljebbvalói mint kartársai előtt általános tisztületnek és becsületnek örvendett. Szomorú sorsában osztozkodott Balázs Imre 23 éves nőtlen kocsis két hónap óta szolgálja a gyárat, szintén igen jóra való becsületes szájani gyerek. Mindkettőt ma délután temetik. Még pedig Brüllt délután 3 órakor az izraelita temető halottas kam-

rajából Balázst pedig délután 5 órakor a szegényház halottaskamrájából.

A nyomozás.

A rendőrség megindította a legszélesebb körű nyomozást a tettesek kézrekerítésére. A bonyolult szálú bűnügy rejtélye azonban a rendőrség derekas munkája eredményeképpen a megfejtés stádiuma felé közeledik, úgy hogy remélhetjük, hogy a tetteseket hamarosan kézrekerítik és így meglakolnak szörnyű vétkükért.

A Cukorgyár r.-t. a tettes vagy tettesek kézrekerítőjének, illetőleg nyomravezetőjének harmincezer korona jutalmat ad. K.

De Valera kemény feltételei.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, jul. 17.

Lloyd George és De Valera tanácskozásairól hivatalos kommunikét adtak ki. A konferencián csak Lloyd George és De Valera vettek részt. De Valera feltételei a következők: 1. Dél-Irország önálló állam lesz 2. Az önálló Dél-Irország a londoni

központnak nem fizet adókat. Teljes közigazgatási autonómiát kap. 3. Észak-Irországban megmaradnak a mai állapotok és későbbben népszavazást rendeznek annak eldöntésére, hogy Dél-Irország és Észak-Irország egyesüljenek-e vagy sem.

Anglia csalódott Törökországban.

Wien, jul. 17.

Megbízható diplomáciai forrásból jelentik, hogy az angol kormány Olaszországhoz való közeledésével megmutatta, hogy már nem képviseli teljes mértékben Görögország érdekeit, sőt döntő fordulatra készül. Anglia törökországi politikájával esat-

lakozni fog Franciaországhoz, a melynek az a felfogása, hogy Konstantinápolyt és a körülötte lévő vizeket semlegesíteni kell. Az eddigi görög akciónak csak az volt az eredménye, hogy a török fölkelők közelebb kerültek Konstantinápolyhoz.

Anglia és Amerika féltékeny egymásra

— A Torontál tudósítójának távirata. —

Washington, jul. 15.

Hivatalos körök nem fogadják kedvezően azt a britt indítványt, hogy a washingtoni leszerelési konferencia előtt Londonban előzetes konferenciát tartsanak. A

Times jelentése szerint az amerikai kormánynak az az óhaja, hogy a szövetséges hatalmak konferenciáját Washingtonban tartsák meg és sehol máshol.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Vel. Becskerek, jul. 17.

A város képviselőtestülete vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg rendkívüli közgyűlését, miután a múlt hó végén tartott rendes közgyűlés úgy döntött, hogy a megfelelő szakbizottsági tárgyalások nélkül nem kíván foglalkozni a közgyűlés elé terjesztett ügyekkel és így nem végzett akkoriban semmit, csak megalakította a megfelelő szakbizottságokat.

Mint hogy azóta sem hívták össze ezeket a szakbizottságokat, így tehát a vasárnapi rendkívüli közgyűlés tárgysorozata nem volt megfelelően elkészítve. A közgyűlés lefolyása különben a következő volt. Berberszki polgármester délelőtt 10 órakor megnyitja az ülést. Elsőnek Zsupánszki Szlavkó dr. kér szót, aki kifajti, hogy a képviselőtestület tagjai mind azon vannak partallás nélkül, hogy a város ügyeit a polgárság érdekeinek megfelelően dűlőre vigyék, de ez csak úgy lehetséges, ha alapos, komoly megtárgyalás munkájává teszik a közgyűlés elé kerülő ügyeket. Éppen ezért indítványozza, hogy a tárgysorozat első, ötödik és tizenharmadik pontját tárgyalják le, mert ezek letárgyalása — szólna a tisztviselők fizetéséről, a villanygyár kiadásának fedezéséről — haladéktalanul fontos. A tárgysorozat többi pontjának letárgyalását halasszák el a július 31 én délelőtt 10 órára kitűzendő új közgyűlésre.

Az indítványt élénk és heves vita követte, miután Mihajlovity dr. ellenindítványt adott be, hogy a tárgysorozatot teljesen és azonnal tárgyalják le. A közgyűlés végül is szavazással döntötte el a szinte végnélküli és hiába való vitát és óriási többséggel Zsupánszki dr. indítványát fogadta el.

Ezután a tárgysorozat szerinti első pontot tárgyalták le, mely szerint az oppovai legelőt visszaadták a negyedközségnek. Az ötödik pontban, mely a tisztviselők fizetésére vonatkozik, úgy döntöttek, hogy amíg a rendes költségvetés el nem készül, a hiány fedezésére 400 százalékos pótdótot vetnek ki. Végül megválasztották annak a bizottságnak tagjait, amely a városi zárszámadást fölül fogja vizsgálni. Az ülés délután felkettőzött ért véget.

Rendőrmiszteriumot csinálnak Magyarországon.

— Budapesti tudósítónk jelentése. —

Budapest, jul. 17.

A rendészet nagyobb biztosítása végett Magyarországon az összes rendészeti és közbiztonsági szervek központi vezetését egy kézbe teszik, ugyanezért rendőrmiszteriumot állítanak föl. A kormány erre az állásra államtitkári címmel Nádassy Imre főkapitányt nevezte ki. Az ő hatásköre alá tartoznak az államrendőrség, a csendőrség és az ehhez hasonló közbiztonsági alakulatok, vámőrségek és a határrendőrség.

Vélemény a magyar határkiigazításról.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, jul. 17.

A Neue Freie Presse szerint a nagykövetek tanácsa azt az álláspontot foglalja el, hogy Magyarország a békeszerződésben megállapított határai véglegesek és azokon csak apróbb kiigazításokat fognak körvonalazni — de ezeket pontosan fogják körvonalazni, úgy hogy félreértés többé ne származhassék.

A magyar-cseh tárgyalások.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Prága, jul. 17.

A magyar-cseh részről kiküldött politikai és jogi bizottság a szónvegre kerülő kérdések tanulmányozása céljából tárgyalásokat rövid időre félbeszakította. A tárgyalások folyamán az az óhaj nyilvánult meg, hogy a vitás kérdésekben fölmerült nézeteltéréseket egyenlitsék ki.

Rablógyilkos merénylet a soproni kereskedelmi kamara elnöke ellen

Sopron, jul. 17.

Tegnap délelőtt Spiegel Szigfried kereskedelmi kamarai elnök ellen rablógyilkos merényletet követtek el. A táviratkihordó postakalmazott, mikor egy táviratot kézbesített Spiegelnek, hirtelen rávetette magát és vésővel nekítámadt. Az éles vésővel hat súlyos sebet ejtett rajta. A megátadottat elősiető eselődtagjai mentették ki félholtan a gyilkos merénylet kezeiből, aki közben elmenekült.

Ausztria kereskedelmi összeköttetést keres Oroszországgal.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, jul. 17.

Politikai körökben ismét fontos hírt kaptak az orosz politikának jobb felé való orientálódásáról. A megjavult viszonyokra való tekintettel Ausztria azzal a gondolattal foglalkozik, hogy Anglia, Amerika és Németország példájára Oroszországgal kereskedelmi összeköttetésbe lép.

Uj választást akarnak Csehországban.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Prága, július 17.

A cseh agrár-párt elhatározta, hogy a parlament feloszlását és az új választások kiírását fogja kikényszeríteni, mert a mai helyzet lehetlenné teszi a rendes parlamenti munkálkodást.

„VOGTA” Rt.
VEDIKI BECSKEREK Telefon 137.
Eredeti klingerit, asbest, gumitömítések, műszaki cikkek és szerszámok gyári raktára!
333

A 90 fokos hőhullám már átjött Európába is.

Angliában tömeges halálos esetek történnek a hőhullám következtében.

London, jul. 17.

A körülbelül negyvenévenként visszatérő hőhullám, melyet az idén legutóbb Amerikában észleltek először, öt nap óta átjutott már Európába is.

Angliában a hó 12-ike óta rettenetes hőség uralkodik, mely nappal 90 Fahrenheit fokra emelkedett. Éjjel a hőmérő 65 Fahrenheit fokot mutat. Angliának déli és középső vidékén sok helyen beszüntettek minden nyilvános közéletet a nagy hőség miatt. Ezekben a helyeken a gyárak és ipartelepek nem működnek, a kereskedéseket bezárták.

London, jul. 17.

A néhány nap óta fellépő hőhullámok következtében úgy a nyilvános, mint a magánélet

esaknem teljesen szünetel. A házakban türelmetlen a hőség, úgy hogy az emberek, szegények és gazdagok egyaránt, a szabadban, a nyilvános parkokban tartózkodnak egész nap. A hőhullámoknak már eddig is igen sok áldozata van, naponként több százán halnak meg a még soha nem tapasztalt irtózatossághoz vezető hőség következtében. A gyárak és ipartelepek üzemét beszüntették. A vonatok is csak korlátozással, éjjel közlekednek.

Newyork, jul. 12.

A rettenetes hőség még mindig tart. Sok gyári munkabeszüntetés történt. Albany államból jelentik, hogy naponként sok százan esnek áldozatul a hőhullámoknak.

HIREK

Kinevezték az adókievítő-bizottságok elnökeit. A pénzügyminiszter kinevezte dr. Dimitrijevic Milivoj vármegyei ügyvést a kerületi és Jankovity Koszta ny. alispánt a Beeskerek városi vagyonadó és hadinyereségadó kivétel bizottságok elnökeivé. A III. oszt. kereseti adót kivétel kerületi bizottság elnökevé pedig Budur Koszta ny. jegyzőt nevezték ki.

Hetvenezer lei a magyar színészetnek. Medek Anna és Székelyhídi Ferenc Erdélyben és a Banátban rendezett hangversenyturnéjukon hetvennyolcezer lejt vettek be. Amikor értesültek róla, hogy a magyar színészet jelenleg anyagi gondokkal küzd, ebből a bevételből hetvenezer lejt az Erdélyi és Bánáti Színészegyesülethez juttattak a válsággal küzdő magyar színigazgatók segélyezésére.

Németországban nem lesznek női esküdttek. Berlinből jelentik, hogy a birodalmi tanácsban szófőbbséggel elvetették azt a kormányjavaslatot, hogy az esküdtbírók körébe nőket is bevonjanak.

A budapesti bölcsészeti kar dékánja meghalt. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a bölcsészeti kar ez idejé dékánja: Haraszty Gyula dr. egyetemi tanár hatvanhárom éves korában meghalt.

A szovjet gazdálkodása. Kopenhágából jelentik, hogy a szovjetkormány elhatározta a petrogradi kikötő bérbeadását. Erre a célra egy részvénytársaságot

alapítanak, amelynek fele a szovjet embereiből, fele pedig angolokból áll.

Nem bírta bevárni a kommünt. Kassáról jelentik: Mészáros Pál 27 éves munkást felvágott erekkel, félholtan találták a Hernád-parton. Tettét öngyilkos szándékból követte el azért, mert „nem tudta bevárni a kommünt”. A szegény munkást, akit a vörös népszíjpolozók kergettek halálba ostoba meséikkel, súlyos sérüléseivel a Komenski intézetbe szállították.

A csodarabbi unokájának lakodalma. A sadagorai csodarabbi unokájának lakodalma három millióba került. Kétezer embernél többen vettek részt a lakzin.

A Tisza-pör tárgyalása.

— Budapesti tudósítónk jelentése. —

Budapest, jul. 17.

A tegnapi tárgyaláson Sándor László volt budapesti főkapitányt hallgatták ki. Sándor László kijelentette, ellentétben a Fényes melletti vallomásokkal, hogy Fényes Lászlónak a forradalom felidézésében nagy része volt. Fényes gyújtotta meg a tüzet, de eloltani már nem volt elég ereje hozzá. Sándor László véleménye szerint az összeomlásban legnagyobb része Fényes Lászlónak volt.

Sándor Lászlónak ezen vallomásaira Fényes László izgatott hangon tesz észrevételeket, megjegyzéseket.

A volt főkapitány tovább folytatva tanavallomását, elmondja, — jellemezve Fényesnek a forradalom előtti nyolc napon át tanúsított magatartását és agitációját, — hogyha akkor Fényest és még tíz társát lecsukatta volna, akkor sok minden elmaradt volna.

Ezután Hönig Vilmos őrnagyot hallgatták ki, aki Hüttner Miskolcra Pestre hozta, hogy Hüttner akkoriban tagadta a gyilkosságban való részvételét. A tárgyalást holnap folytatják.

Keresünk megvételre egy jó állapotban levő ötsoros

ellenőrző pénztárt.

Köztisztviselők fog. szövetezete,
Veliki Beeskerek. 1366

Jókarban levő erős

vaskerítés

jutányosan eladó.

Érdeklődni lehet:
Car Dusanova (Váraljai) u. 5.
1406 alatt az emeleten

Mindennemű

szén,

zsírszóda 128%,

benzin, ecetsav és

sárga kocsikenőcs

25 kg-os ládákban kapható

394

Szroszka Poljoprivredna Banka D. D.
Veliki Beeskerek, Kralja Petra trg.

Elsőrendű szavatolt kőmentes fehér darabos

1397

meszet

továbbá kovácszenet és kitűnő minőségű száraz velázott faszenet vagon-tételben szállít **REVAI ADOLF** Subotica. Telefon 551.

Eladó ház.

Veliki Beeskerek a II. kükerület 125. sz. ház esetleg teljes butorzással együtt szabad kezéből eladó.

Bővebbet ugyanott

Olcsó tüzifa!

1000 kor egy ó kitűnő minőségű

tüzifa,

szállítás vagon-tételekben is eszközölhető. — Továbbá cséplőgépek részére szén, bognárfá, körisrönk és hasabfa, kovácszen és faszen előnyös áron kapható.

1390

NOVÁK és TÁRSAI-nál

Vel Beeskerek, Wilson trg. Telefon 301.

Rösner Kornél

ügynökség és bizományi üzlet Vrsac (Versec) Banat, Wilsona a 38.

Ingatlan és ingóságok vétele és eladása. — Mindennemű vételközvetítés. — Elfogad ipari és kereskedelmi képviselőket. Eladó: Gazdasági ház. Egyemeletes ház üzlethelyiséggel (esetlegroda, bank celjaira). Bőrület teljes raktárral. Házleltetésből épületfa és téglák. Kiadó: Nagy borpince hat vagon űrtartalma hordókkal. 1396

Buziási természetes

szénsav

vevő vasutállomására szállítva bérmentve

475 koronaért kapható

Philipovich Ádám cégnél Pancsován.

mint a J. Musong és Tarsa cég vezérképviselete az SHS. királyság területére.

Rendelések intézendők: 1298

A vezérképviselet címére Pancsovára és a veliki kikindai fiók Gjorgje Okoliszanov-féle sörlerakat címére.

Együttal ajánlok 110-szeres Monopol-Sacharint tablettákban vagy kristályosodva különként 2200 koronáért

**FÉRFI
ÉS NŐI**

SZÖVETEK

érkeztek!

Adler & Büchler

Zagreb, Marovska ulica 5.
1319 az udvarban.